

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტს
აკადემიკოს გიორგი კვესიტაძეს

წ ა რ დ გ ი ნ ე ბ ა

ბატონო გიორგი!

თანახმად საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მიმდინარე წლის განცხადებისა წევრების (აკადემიკოსების) არჩევის შესახებ, გიდგენთ ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ ომარ გოგიაშვილის კანდიდატურას პოლიტიკური მეცნიერებების სპეციალობით

პროფ. ო. გოგიაშვილმა ჩვენი ყურადღება მიიქცია სტუდენტობის და ასპირანტობის პერიოდიდან თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახ. უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტზე. ის ფრიადზე სწავლას კარგად უხამებდა აქტიურ საზოგადოებრივ და სამეცნიერო მუშაობას, იყო ორგზის სახელობითი სტიპენდიანტი. 1978 წელს დაიცვა ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის, ხოლო 1987 წელს ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხები იმ პერიოდისათვის აქტუალური სახალსო მეურნეობის მართვისა და შრომის სტიმულირების პრობლემებზე.

საქართველოში პოლიტიკური მეცნიერებების შემოღწევისა და აღიარების პერიოდიდან პროფ. ო. გოგიაშვილი გახდა ამ მეცნიერებების დამკვიდრებისათვის სხვადასხვა პრობლემატიკის აღიარებული მკვლევარი. ამ პერიოდიდან (გასული საუკუნის 80-იანი წლები) მისი მეცნიერული კვლევა ძირითადად სამი მიმართულებით წარიმართა:

1. ქართული პოლიტიკური აზრის, პოლიტიკური მოძღვრებების ისტორია და თანამედროვეობა. ამ მიმართულებით პროფ. ო. გოგიაშვილმა გამოაქვეყნა მნიშვნელოვანი მონოგრაფიები, სტატიები სამეცნიერო კონფერენციების კრებულებში, პერიოდულ გამოცემებში. საკითხები ძირითადად ეხებოდა ილია

ჭავჭავაძის და ივანე ჯავახიშვილის პოლიტიკურ მემკვიდრეობას, რადგან მათი შემოქმედების ეს მხარე - იდეოლოგიურ-პოლიტიკური ან შეუსწავლელი იყო ან დამახინჯებულად გადმოცემული, პოლიტიკური კონიუნქტურიდან გამომდინარე. ამ მიმართულების ორ მონოგრაფიას „ივანე ჯავახიშვილი და ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა“ (თბილისი, 1998წ.) და „ქართული სახელმწიფოს იდეოლოგიები“ (ივ. ჯავახიშვილი ილია ჭავჭავაძის შესახებ), თბილისი, 2002 წ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭოს 2003 წლის 8 დეკემბრის დადგენილებით მიენიჭა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო პრემია (დოც. ე. ბატიაშვილთან ერთად.

2008 წელს გამოვიდა პროფ. ო. გოგიაშვილის ფუნდამენტური გამოკვლევა „ილია დღეს, იდეოლოგია, პოლიტიკა“ (თბილისი, 2008 წ., 760 გვ. A4 ფორმატი), რომელიც, ჩვენი თვალსაზრისით, არის უმაღლეს მეცნიერულ დონეზე შესრულებული უაღრესად საჭირო და სასარგებლო ნაშრომი. ავტორმა შეძლო ილიას უაღრესად მრავალმხრივ მემკვიდრეობაში წარმოეჩინა იდეოლოგიურ-პოლიტიკური ასპექტები, რომლებიც აქამდე დაუმუშავებელი იყო და ეს შეასრულა არა განყენებულად, არამედ იმ პერიოდის უდიდესი მოაზროვნეების კონცეფციების ფონზე, მთელი პოლიტიკური ცივილიზაციის მიღწევების კონტექსტში.

მონოგრაფიული გამოკვლევის „ილია დღეს“ გამოსვლის პერიოდში გრძელდებოდა ილიას ოცტომეულის ახალი ტომების გამოსვლა, რაც დიდი საიუბილეო მზადების შემდგენელი უნდა ყოფილიყო. იუბილე პოლიტიკური სიტუაციის დამაბვის გამო ვერ ჩატარდა, მაგრამ ტომეულების ნაწილი გამოიცა. აღმოჩნდა, რომ წინა პერიოდის საბაზისო პავლე ინგოროყვას ათტომეული ჩვენთვის საინტერესო პუბლიკაციების ნახევარს თუ შეიცავდა.

პროფ. ო. გოგიაშვილი მოზღვავებული ენერგიით შეუდგა ახალი მასალის დამუშავებას და ამას სრული 3 წელი მოანდომა. ამ პერიოდში (2008-2011 წლები) არაფერი გამოუქვეყნებია. აქედან მოყოლებული, 2016 წლის ჩათვლით გამოდიოდა „ილია დღეს“ ხუთტომეულის ერთი წიგნი. შედეგად მივიღეთ თვისობრივად ბევრი ახალი გამოცემა, სადაც პრობლემები ფართოდ, გაცილებით მასშტაბურად, თითქმის ამომწურავად არის გაანალიზებული. დამუშავდა ახალი პრობლემატიკა, რომელიც პირველ გამოცემაში გაკვრით იყო ნახსენები ან მთლიანად უგულებელყოფილი,

დამუშავებულ პრობლემატიკას დაემატა ახალი არგუმენტაცია და შედეგად მივიღეთ ახალი, უფრო ფართო და მასშტაბული ხუთტომეული გამოცემა.

სპეციალისტების წრეებში საყოველთაოდ გაზიარებულია მოსაზრება, რომ აღნიშნული მონოგრაფიები თავისი თეორიულ-მეთოდოლოგიური გააზრებით, პრობლემატიკის სიუხვითა და მასშტაბურობით, ისტორიული პროცესების და მოვლენების ანალიზით წარმოადგენს უპრეცედენტო მოვლენას ქართულ საზოგადოებათმცოდნეობაში.

2. პროფ. ო. გოგიაშვილის სამეცნიერო კვლევითი მუშაობის მეორე მთავარ მიმართულებას წარმოადგენს რუსულ-ქართული პოლიტიკურ-კულტუროლოგიური ურთიერთობების კვლევა, რომელსაც თანაავტორ პროფ. ნ. ფორაქიშვილთან ერთად არაერთი მნიშვნელოვანი გამოკვლევა მიუძღვნა. კვლევის პერიოდი მოიცავს გასული საუკუნის 80-იანი წლების დამდეგიდან (განსაკუთრებით 1989 წლის 9 აპრილის შემდეგ) 2006 წლამდე პერიოდს, როცა რუსეთის სამეცნიერო, სამეცნიერო-პოლიტიკური, სამხედრო, ჟურნალისტური, კულტურის წრეებიდან დაიწყო მასშტაბური შეტევა ყოველივე ქართულზე - სახელმწიფოებრიობაზე, კულტურაზე, პოლიტიკაზე, ტრადიციებზე, ეროვნულობაზე და ა.შ. პროფ. ო. გოგიაშვილი თავის კოლეგა ნ. ფორაქიშვილთან ერთად აღმოჩნდნენ ის მეცნიერები, რომელთაც უდიდესი ძალისხმევით, დიდი მასალის მოძიებით საკადრისი პასუხი გასცეს მრავალრიცხოვან ქართველოლოგიის რუს (და არარუს) წარმომადგენლებს. გამოიკა ორი მნიშვნელოვანი მონოგრაფია: 1. Безумие и безумцы (незанимательная грузинофобия). Книга первая, Тбилиси, 2004.574 с. ეს მონოგრაფია მთლიანად, ერთი წლის შემდეგ გამოიკა მოსკოვში გამომცემლობა „славянский мир“-ის მიერ. 2. «Эпидемия идиотизма» (О незанимательной грузинофобии и не только о ней). Тбилиси, кника вторая, 2006, 630 с. სასურველი და სრულიად მისაღებია ის გარემოება, რომ ავტორების მიერ სამუშაო რუსულ ენაზე შესრულდა და განსაკუთრებით ის, რომ ერთი მონოგრაფია რუსეთშიც გამოიკა. ამავე თემატიკის ერთი მონოგრაფია И. С. Богомолов — Монография. Тбилиси, 2002, стр. 159. საქართველოს წიგნის პალატის მიერ აღიარებული იყო 2003 წლის საუკეთესო რუსულ გამოცემად.

3. ცალკე აღნიშვნის ღირსია პროფ. ო. გოგიაშვილის დამსახურება პოლიტიკური მეცნიერების, როგორც ახალი დარგის დამკვიდრების, მისი ინსტიტუციალიზაციის და კვალიფიციური სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების საქმეში. წლების განმავლობაში ის ხელმძღვანელობდა თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახ. უნივერსიტეტში პოლიტოლოგიის კათედრას, იყო მისი ინიციატივით შექმნილი პოლიტიკური მეცნიერებების კვლევის ცენტრის დირექტორი, სადისერტაციო საბჭოს (23.00.02 პოლიტიკური ინსტიტუტები და პროცესები) თავმჯდომარე. მას ეკუთვნის ამ სპეციალობებში სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების დამუშავება, არაერთი ისტორიულ-მეთოდოლოგიური სტატია, სამეცნიერო კონფერენციების ორგანიზება და მონაწილეობა სწავლების საკითხებზე, სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული პრობლემების დამუშავება და გამოცემა, მათ შორის მონოგრაფის „პოლიტიკური იდეოლოგიები“ თსუ გამომცემლობა, თბილისი, 2003წ. გვ.260. მისი ხელმძღვანელობითა და აქტიური ხელშეწყობით დაცულია 10-ზე მეტი საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია, მისი რედაქტორობით გამოცემულია 20-მდე სახელმძღვანელო, მონოგრაფია, სამეცნიერო კრებულები.

უაღრესად ნაყოფიერია პროფ. ო. გოგიაშვილის საქმიანობა ტექნიკურ უნივერსიტეტში მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადების საქმეში. ის აქტიურად მონაწილეობს შესაბამისი პროფილის ხარისხის მიმნიჭებელი საბჭოს საქმიანობაში, როგორც დისერტანტის ხელმძღვანელი, ოპონენტი, რეცენზენტი. ამჟამად ის არის ხუთი დოქტორანტის მეცნიერ-ხელმძღვანელი.

პროფ. ო. გოგიაშვილი შემოქმედებითი სიმწიფის ასაკშია, რასაც მისი ბოლო პერიოდში გამოცემული მნიშვნელოვანი მონოგრაფიები მოწმობს. მას უაღრესად საინტერესო სამომავლო გეგმები აქვს და ამ გეგმების რეალიზაციისათვის გარკვეული სამუშაო უკვე ჩატარებულია.

ყოველივე ზემოთაღნიშნულის საფუძველზე ვფიქრობთ, პროფ. ო. გოგიაშვილი იმსახურებს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრად (აკადემიკოსად) არჩევას, რის თაობაზეც ვშუამდგომლობთ თქვენთან.

პროფ. ო. გოგიაშვილი
პ. ნ. სხუაშვილის ხელმოწერაზე
პროფ. ო. გოგიაშვილი
პროფ. ო. გოგიაშვილი
პროფ. ო. გოგიაშვილი

Վ Յ Թ Մ Կ Ա Մ Դ Ի Ն Ս

մեծի յայտնությամբ, թշնամիքով 1941 թվականի
 91 միջամտելով, Դ. աշխատելու շնորհիվ իրեն
 զուտ մեծի թույլատրելով. թող ընդհանուր առմամբ
 երկու տարի Երևանում աշխատելու ընթացքում
 55 թվական ընթացքում լուրջ աշխատանքներ
 կատարելով և 1958 թվականին (1958 թվական) լիարժեք
 ծախսերով իրեն շնորհակալություն հայտնելով (Վերջին
 հիմնական ծախսերով)

1959 թվականին հիշյալից աշխատելու ընթացքում
 ծախսերով և Երևանում աշխատելու ընթացքում
 ընդհանուր ծախսերով, հիշյալից աշխատելու ընթացքում
 ծախսերով 1964 թվականին ընդհանուր ծախսերով
 հիշյալից ծախսերով և Երևանում աշխատելու ընթացքում
 ընդհանուր ծախսերով ընթացքում ընդհանուր ծախսերով
 և Երևանում աշխատելու ընթացքում ընդհանուր ծախսերով
 1963 թվականին ընդհանուր ծախսերով

և Երևանում աշխատելու ընթացքում ընդհանուր ծախսերով
 ընդհանուր ծախսերով և Երևանում աշխատելու ընթացքում
 ընդհանուր ծախսերով 1964 թվականին ընդհանուր ծախսերով
 ընդհանուր ծախսերով 1965 թվականին ընդհանուր ծախսերով
 ընդհանուր ծախսերով և Երևանում աշխատելու ընթացքում
 ընդհանուր ծախսերով 1968 թվականին ընդհանուր ծախսերով
 ընդհանուր ծախսերով

1967 թվականին ԽՍՀՄ-ում ստեղծվել է Կոմկոմսոմոլի կոմիտեի համադասարակ կոմիտեի փոքր, միջին շրջաններում կազմակերպվել է 1933 թվականից սկսած կոմկոմսոմոլի կազմակերպման շրջանային շաղկապը:

1973 թվականին ստեղծվել է Կոմկոմսոմոլի կոմիտեի համադասարակ կոմիտեի մեծագույնը: 1978 թվականին ստեղծվել է Կոմկոմսոմոլի կոմիտեի մեծագույնը, որի 1987 թվականին կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

1989 թվականին 3-րդ կոմկոմսոմոլի կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

1993 թվականին կոմկոմսոմոլի կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

2006 թվականին կոմկոմսոմոլի կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

2006 թվականին կոմկոմսոմոլի կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

1984 թվականին կոմկոմսոմոլի կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

2005 թվականին կոմկոմսոմոլի կոմիտեի կազմակերպման շրջանային շաղկապը ստեղծվել է:

2005 Ելել Յուզնա Լեհիզալ Կարգում Լիզոն Զու-
քլուհո, Երև ո. Յուզնալ Կոնչոյ Լիզարա Զու
Զրկանոցիմ Զիժ Եժ Կոնչոյիցոն Զրցումն
Եր Զիշկոնոց.

Լեզուից Երկուրն Յուզնո: Դիւի Զուսո
Կրպեւիցոն Եւզնոն; սարսիկըն ունոն Եր-
յոն Յունիցոն Եւզնոն Զրքոյ; Ե-
Դիւսիւն Կարոն Եւ Լիւրն Լիցոյ-
ն Յունոն Լիւրիցոն Յունոն Երն;
Յունոյն Կրկոն Եւ Լիւրն Երքոյն
Երքոյն - Լիւրիցոն, Յունոն, Երքոյն
Երքոյն Երն; Երքոյն Յունոն Եր-
նոն Երն.

Երքոյն Երքոյն Զիժ ԶԶԵ-ժո Երքոն Դի-
ւի Երքո Եւ Երքոն Երքոն Երքոն-
Դի, Երքոն, Յունոյն Դի. Երքոն Զիժ
Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն
Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն
Երքոն Երքոն Երքոն; Երքոն Երքոն Երքոն-
Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն; Եր-
քոն Զիժ Երքոն "Երքոն", Երքոն
"Երքոն Երքոն", Երքոն.

Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն
Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն Երքոն

Տնօրենները ըստ հիմարս թողնուցրի՞նք.
 Ըստ որոնց չի լայնացած պահանջարկը սպոր-
 տիկ կենտրոններում բարձրագույն.
 Չի կորցրել կենտրոնը պահանջարկը հի-
 րավան Զինվոր.

Որոշումները չեն ընդունվում ըստ իրենց
 ղեկավարի պարզապես — չի կարողանա չարտահան
 ճիշտ, սպորտի միջոցով «մարտի» կրկնապատում
 ճիշտ. Երկրորդը ղեկավարի պարզապես չի ըն-
 թացում 2017 թվականի 11 սեպտեմբերի արտահան
 չի պարզապես ղեկավարի կարողանա, կենտրոնում
 ղեկավարի ընդունված ղեկավարի Զինվորի ընդուն-
 ընդունված ըստ որոնց սպորտի կենտրոն
 կարողանա ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի
 ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի
 ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի

Չարտահան ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի ղեկավարի
 կենտրոնում ղեկավարի — սպորտի կենտրոն.

Ըստ որոնց ղեկավարի ղեկավարի (1998 թ.)
 ղեկավարի, Զինվորի ղեկավարի, Զինվորի-Զինվորի.
 ղեկավարի, կենտրոնի ղեկավարի

Զինվոր

1.8.2018

დიპლომი

წარჩინებით

№ 406680

ეს დიპლომი მიეცა გ.ო.გ.ი.ა.შვიდოს
ო.შ.ა.ჩ. ვიროჯის ძეს
 მასზე, რომ იგი 1959 წელს შევიდა
აბიჯის სახელმწიფო
უნივერსიტეტში
 და 1964 წელს დაამთავრა აღნიშნული
ეკონომიკური
 სრული კურსი სპეციალობით
ისტორია

სახელმწიფო საგამოცდო კომისიის 1964 წ.
 "24" მაისს გადაწყვეტილებით
გ.ო.გ.ი.ა.შვიდოს ბიენიქის ისტორიის
ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის
მასწავლებლის კვალიფიკაცია.
 სახელმწიფო საგამოცდო
 კომისიის თავმჯდომარე
 რექტორი (დირექტორი) ი.ხ.ჩხ.
 მდივანი კ.კ.კ.
 ქალაქი აბიჯი 1965 წ.
 რეგისტრაციის № 32354

Губернатор

ДИПЛОМ

С ОТЛИЧИЕМ

№ 406680

Настоящий диплом выдан Тоглиашвили
Г.мару Георгиевичу
 в том, что он в 1959 году
 поступил в Тбилисский
государственный университет
 и в 1964 году окончил полный курс
 названного университета
 по специальности
"История"

Решением Государственной экзаменационной
 комиссии от "24" мая 1964 г.
Тоглиашвили Г.О.
 присвоена квалификация историка, учителя
истории и обществознания
 Председатель Государственной
 экзаменационной комиссии
 Ректор (директор) И.Х.Чх.
 Секретарь К.К.К.
 М. П. Город Тбилиси 1965 г.
 Регистрационный № 32354

Московская типография Гознака. 1969

ДИПЛОМ
КАНДИДАТА НАУК

ИТ № 002225

Москва 31 мая 1978 г.

Решением

Совета при Тбилисском гос. университете
от 28 декабря 1977 г. (протокол № 2)

Томашвили Омару Георгиевичу
ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ
КАНДИДАТА
ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК

Председатель совета

Ученый секретарь совета

Хача
Томашвили

ДИПЛОМ
ДОКТОРА НАУК

ИТ № 001813

Москва

Решением
Высшей аттестационной комиссии
при Совете Министров СССР

от 13 ноября 1987 г. (протокол № 429/12)

Тошавили Омару Георгиевичу

ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ

ДОКТОРА
ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК

Председатель
Высшей аттестационной комиссии

Главный ученый секретарь
Высшей аттестационной комиссии

Иванов

Скуликов

C V

1. გვარი: გოგიაშვილი
2. სახელი: ომარი
3. მისამართი: ბინა: იპ. ხვიჩიას ქ. №15ა, ბინა 5, თბილისი 380060
ტელ.: 599 50 42 99; 237 38 60;
სამსახური: საქართველოს ტექნიკური
უნივერსიტეტი, კოსტავას ქ. №77. საქართველოს
სპორტის სასწავლო უნივერსიტეტი,
ი. ჭავჭავაძის გამზ. 49.
4. დაბადების თარიღი
და ადგილი: 21 ოქტომბერი 1941 წ. თბილისი, საქართველო
5. მოქალაქეობა: საქართველოს მოქალაქე
6. ოჯახური
მდგომარეობა: დაოჯახებული, მეუღლე
7. განათლება: უმაღლესი. თბილისის ივ. ჯავახიშვილის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ისტორიის და
საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლებელი.
1959-1964 წწ.
ისტორიის ფაკულტეტის ასპირანტურა, 1964-1968
8. ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი 1977 წ.
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი 1987 წ.
პროფესორი 1989 წ.
9. დაკავებული
თანამდებობები: თბილისის ივ. ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის
კომკავშირის კომიტეტის მდივანი, 1967-1970 წწ.

საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის
სტუდენტი – ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე,
1970-1973 წწ.

თბილისის ივ. ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის ისტორიის
ფაკულტეტის უფროსი მასწავლებელი 1973 წლიდან,
დოცენტი 1978 წლიდან, პროფესორი 1989 წლიდან.

ისტორიის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე 1975-1979 წწ.
თბილისის ივ. ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის პოლიტო-
ლოგიის კათედრის გამგე, პოლიტიკურ მეცნიერებათა
კვლევის ცენტრის დირექტორი, 1998-2006 წ.

საქართველოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის აკადე-
მიის (ყოფილი ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტი)
რექტორი, 1984-2005 წწ.

სპორტის აკადემიის სრული პროფესორი 2005-2007 წწ.
ი.ჭავჭავაძის სახ. უნივერსიტეტის პროფესორი ხელშეკრუ-
ლებით 2007 წ.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი,
საქართველოს სპორტის უნივერსიტეტის რექტორის მრჩეველი
- ამჟამად.

10. შრომები:

5 ლექციების კურსი, სახელმძღვანელო პოლიტიკურ მეცნი-
ერებებში (რედაქტორი და ერთ-ერთი ავტორი), 70 სტატია
სამეცნიერო კრებულებში, კონფერენციების მასალებში,

საქართველოს და უცხოეთის პერიოდულ გამოცემებში, 3 წიგნი
და 19 მონოგრაფია ქართულ, რუსულ და ინგლისურ ენებზე.

11. სამეცნიერო-კვლევითი ინტერესების ძირითადი მიმართულებები.

თანამედროვე ეტაპზე:

ქართული პოლიტიკური აზრი (ისტორია და თანამედროვეობა); ილია
ჭავჭავაძის მემკვიდრეობა პოლიტიკურ ფილოსოფიაში, იდეოლოგიაში,
პოლიტიკაში; რუსულ-ქართული პოლიტიკურ-კულტუროლოგიური
ურთიერთობები უკანასკნელ ოცწლეულში (ქართველოფობია რუსეთში);
პოლიტიკური მეცნიერებების პრობლემატიკა უმაღლესი სკოლის
მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის.

12. სხვადასხვა ტიპის სამეცნიერო ფორუმებში მონაწილეობა:

1. დემოკრატიული პოლიტიკური კულტურის დამკვიდრების თავისებურებანი საქართველოში. სამეცნიერო კონფერენცია „სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობა საქართველოში“, თბილისი 1997 წ. (მომხსენებელი);
2. ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა და ეროვნული მემკვიდრეობა. სამეცნიერო კონფერენცია „ინტერესთა ჯგუფების განვითარება საქართველოში“, თბილისი, 1997 (მომხსენებელი).
3. „საზოგადოებრივი აღმშენებლობისა და ეროვნული უშიშროების პრობლემები საქართველოში“, თეორიულ-პრაქტიკული კონფერენცია, თბილისი 1999 წ. (მომხსენებელი).
4. ილია ჭავჭავაძის „საერთო ნიადაგის“ თეორია და ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა, თსუ და მწერალთა კავშირის ერთობლივი სამეცნიერო კონფერენცია, თბილისი, 1999 წ. (მომხსენებელი).
5. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკურ-სამართლებრივი და ეკონომიკური საფუძვლები. სამეცნიერო პრაქტიკული კონფერენცია. თბილისი, 2000 (მომხსენებელი)
6. ქვეყნის ფედერალური მოწყობის პრობლემები, თბილისი, 2000, (მომხსენებელი).

- 7.** მოხსენება „Роль Гейдара Алиева в региональной геополитике“. Конференция „Азербайджан-Грузия“, стратегическое партнерство основа сотрудничества в регионе“, посвященная 80-летию юбилею Президента Азербайджанской Республики господина Гейдара Алиева, Тбилиси, 2003. (докладчик).
- 8.** ქ. ვაშინგტონის ამერიკული უნივერსიტეტის ტრანსნაციონალური დანაშაულისა და კორუფციის კვლევის ცენტრის საქართველოს პროგრამით გათვალისწინებული საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციების ორგანიზება და მომხსენებლად მონაწილეობა. 2003-2004 წლებში.
- 9.** ფონდ „ღია საზოგადოება-საქართველოს“ მიერ ორგანიზებული სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციები სოციალურ-პოლიტიკური მეცნიერებების სწავლების შესახებ მაგისტრატურაში. 2000-2002 წლები. თბილისი, ბაკურიანი, გუდაური. (მომხსენებელი).
- 10.** საერთაშორისო სემინარი-კონფერენცია პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პრობლემებზე, ორგანიზებული მსოფლიო ბანკის მიერ, 2002, ვაშინგტონი. (მონაწილე).
- 11.** სპორტის აკადემიის რექტორობის პერიოდში ვმონაწილეობდი სპორტული მოძრაობის სხვადასხვა ასპექტებზე მოწყობილ სამეცნიერო კონფერენციებში: თბილისში, მოსკოვში, კიევში, ალმა-ატაში, სეულში, ნაგანოში, სიდნეიში, ბარსელონაში. ვმონაწილეობდი სექციებში „სპორტი და პოლიტიკა“, „სპორტის პოლიტიკა“, „სპორტი და სოციალური აქტიურობა“.
- 12.** საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა იოანე პირველწოდებულის სახ. ქართულ უნივერსიტეტში მუშაობის პერიოდში ადგილობრივმა ტელევიზიამ ჩაიწერა 63 ლექცია - საუბარი ილია ჭავჭავაძის შესახებ, რომელსაც სისტემატურად გადასცემდა უნივერსიტეტის ტელეარხით. შემდგომ ეს ლექციები განთავსდა უნივერსიტეტის საიტზე და მას სხვა ტელეარხებიც („ობიექტივი“, „ქართული არხი“ და სხვ.) ციკლების სახით გადასცემდნენ.
- 13.** ილია ჭავჭავაძის საიუბილეო თარიღებთან და მნიშვნელოვან პოლიტიკურ აქციებთან დაკავშირებით (სხვადასხვა დონის არჩევნები) აქტუალური ხდება მისი

მემკვიდრეობის სხვადასხვა ასპექტით განხილვა. 2017 წელს მომიწია 10-ზე მეტი საჯარო გამოსვლა, მათ შორის ჯავახიშვილის უნივერსიტეტში, ტექნიკურ უნივერსიტეტში, თავისუფალ უნივერსიტეტში, სამცხე-ჯავახეთის უნივერსიტეტში, სადაც ჩემს გამოსვლასთან ერთად მოხდა ხუთტომეულის „ილია დღეს“ - განხილვა. გადაიცა ჩემი გამოსვლები სხვადასხვა რადიო-არხებითაც („მაესტრო“, „იმედი“ და სხვა).

14. საიუბილეო დღეებში ჩატარდა საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის, ფრიდრიხ ნაუმანის ფონდისა და ახალი ეკონომიკური სკოლის ორგანიზებით სამეცნიერო კონფერენცია - „ნამდვილი ილია“. კონფერენციამ, რომელიც ერთ თვეს გრძელდებოდა, მოისმინა ჩემი ლექციების ციკლი ილიას პოლიტიკური მემკვიდრეობის შესახებ.

15. ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. ილია ჭავჭავაძის დაბადებიდან 180 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი, თბილისი, 12-13 დეკემბერი. „ილია ჭავჭავაძის კონსერვატიულ-ლიბერალური შეხედულებანი ეროვნული იდეოლოგიის კონტექსტში თანამედროვე პერსპექტივიდან“ (ქ. ნადირაძესთან თანამონაწილეობით).

13. სამეცნიერო-საგრანტო პროექტებში მონაწილეობა.

1. ვაშინგტონის ამერიკული უნივერსიტეტის ტრანსნაციონალური დანაშაულისა და კორუფციის კვლევის ცენტრის საქართველოს პროგრამის თანადირექტორი, 2003-2004 წლები. პროგრამის ფარგლებში გამოიცა სამეცნიერო კრებულები, ჩატარდა სამეცნიერო კონფერენციები ქართველი და უცხოელი სპეციალისტების მონაწილეობით, რომლის ერთ-ერთი ორგანიზატორი და მომხსენებელი ვიყავი.

2. ვმონაწილეობდი ფონდ „ღია საზოგადოება-საქართველოს“ პროგრამებში, რომლის მიზანსაც წარმოადგენდა სამაგისტრო სწავლების სრულყოფა სოციალურ-პოლიტიკურ დისციპლინებში. კომისიებს, რომლებშიც ვმონაწილეობდი, ევალუბოდა რეკომენდაციების შემუშავება უცხო ენებზე გამოსული (ძირითადად ინგლისურენოვანი) პოლიტიკური სამეცნიერო

გამოცემის შერჩევა და ამ ნაშრომების თარგმნისთვის შესაფერისი შემოქმედებითი ჯგუფების მოძიება. ამ მიმართულებით კომისიის მუშაობა ნაყოფიერი აღმოჩნდა, ითარგმნა და გამოიცა თანამედროვე დასავლური სოციალური და პოლიტიკური მეცნიერების არაერთი მნიშვნელოვანი მონოგრაფია. ამავე პროგრამის ფარგლებში მოხდა თბილისის უნივერსიტეტის პოლიტოლოგიის კათედრის სათანადო ტექნიკური საშუალებებით აჭურვა, სადაც იმ პერიოდში კათედრის გამგედ ვმუშაობდი.

14. პროფესიული სამეცნიერო ორგანიზაციების და რედაქციების წევრობა:

1. 1988-1990 წლებში ვიყავი საქართველოს ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, რომელიც ანიჭებდა პედაგოგიკის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხებს. მაშინდელი კანონმდებლობით სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე უნდა ყოფილიყო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი, თუნდაც მას განსხვავებული სამეცნიერო შიფრი ჰქონოდა. ამ საბჭოზე პედაგოგიკის კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი საქართველოს გარდა მიიღეს ბალტიისპირეთის, რუსეთის, აზერბაიჯანის, სომხეთისა, ცენტრალური აზიის 34 წარმომადგენელმა.

2. თითქმის ათწლეულის განმავლობაში (1996-2006 წლებში) ვთანამშრომლობდი და ვხელმძღვანელობდი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბჭოს პოლიტიკურ მეცნიერებებში ასეთი თანმიმდევრობით - საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, თავმჯდომარე, წევრი. ამ საბჭოზე (23.00.02 - პოლიტიკური ინსტიტუტები და პროცესები) იცავდა საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციებს პოლიტიკურ მეცნიერებებში დასაქმებული ყველა მეცნიერი, ხოლო სადისერტაციო ნამუშევრის პირვანდელი აპრობაციის უფლება ჰქონდა თბილისის უნივერსიტეტის პოლიტოლოგიის კათედრას, რომელსაც ასევე მე ვხელმძღვანელობდი. ნებისმიერი დისერტანტისათვის (არა მხოლოდ კათედრის წევრებისათვის) დისერტაციაზე მუშაობის პერიოდში ვცდილობდი შემექმნა კეთილგანწყობილი სამუშაო გარემო, ყველა დისერტაციას ვეცნობოდი და ვაძლევდი წინადადებებსა და რეკომენდაციებს როგორც კათედრის გამგე

აპრობაციის პერიოდში და ამის გამო არცერთი დისერტაცია არ ჩავარდნილა, თუმცა რამდენიმეს განხილვის სტადიაზე უარი ეთქვა. უშუალოდ ჩემი ხელმძღვანელობით დაცულია დისერტაციები ა. წურწუშია „ალექსანდრე ამილახვრის პოლიტიკური შეხედულებები“, 2003 ა. კიკნაძე „დიდი ბრიტანეთის დიპლომატიური სამსახურის და საგარეო პოლიტიკის განხორციელების მექანიზმი კონსერვატორების მმართველობის პერიოდში“. 2002წ. ორივე დისერტანტმა მიიღო პოლიტიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი.

3. აზერბაიჯანის მეცნიერებათა ნაციონალური აკადემიის ადამიანის უფლებათა ინსტიტუტის საერთაშორისო სადისერტაციო სადოქტორო საბჭოს წევრი 2007-2008 წლებში. ვმონაწილეობდი საბჭოს მუშაობაში როგორც რეცენზენტი, ოპონენტი.

ვიყავი სამეცნიერო-პოლიტიკური ჟურნალის „პოლიტიკის“ რედკოლეგიის წევრი; აგრეთვე „Возраждение век“. Научно-политический журнал НАН Азербайджана на Азербайджанском, Английском и Русском языках. Член редколлегии; ამჟამად ვარ საისტორიო-სამეცნიერო ჟურნალის „საისტორიო ვერტიკალების“ რედკოლეგიის წევრი; საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნეს“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

15. უცხო ენების ცოდნა

ვფლობ რუსულ (სრულყოფილად) და ინგლისურ (ვიყენებ სპეციალურ ლიტერატურას) ენებს.

16. ძირითადი სამეცნიერო შრომები:

1. შრომის სტიმულები და მათი განვითარების ტენდენციები, თსუ შრომები, 1968, N127, გვ.73-92.

2. შრომის სტიმულების კლასიფიკაციის შესახებ.

თსუ შრომები, 1975, N169, გვ.147-165.

3. შრომის სტიმულები. მონოგრაფია. თსუ გამომცემლობა, 1978, გვ. 270.

4. Содержание понятия «Стимул труда», თსუ შრომები, 1978, N195, стр. 164-176.

5. შრომის მატერიალური სტიმულირების ახალი ეტაპი. „ცოდნა“, 1980, გვ.32.
6. Райинная система управления эффективностью производства «Глдანი». Издательство ТГУ, Тбилиси, 1984 стр. 80 (В соавторстве проф. И. Бакрадзе).
7. Основные тенденции совершенствования распределительных отношении странах Восточной Европы. Тбилиси, «Мецნიереба», 1980, стр. 116.
8. შრომის მიხედვით ანაზღაურების პრინციპის სრულყოფა ბულგარეთის მაგალითზე. „საქართველოს კომუნისტი“ 1986, N7. გვ.90-96 (ქართულ და რუსულ ენებზე).
9. შრომის მიხედვით ანაზღაურების პრინციპის სრულყოფა ჩეხოსლოვაკიის მაგალითზე. „საქართველოს კომუნისტი“ 1987, N4 გვ.84-88 (ქართულ და რუსულ ენებზე).
10. უნგრეთის გამოცდილება განაწილებითი ურთიერთობების სრულყოფის საკითხებში. „ეკონომისტი“, N2, 1987, გვ. 79-85.
11. К определению понятия «стимул труда» (теоретические аспекты взаимоотношения потребностей стимулов труда), Тбилиси, изд. ТГУ, 1988, стр. 65.
12. შრომის სტიმულირების იაპონური სისტემა „პარტიული სიტყვა“, 1988, N7, N8. გვ.24-27,22-24.
13. სტატიების ციკლი „გავიცნოთ კაპიტალიზმი“. „საქართველოს რესპუბლიკა“, 1992 წ. 23 აპრილი, 30 აპრილი, 14 მაისი, 28 მაისი, 5 ივნისი, 31 ივლისი.
14. დემოკრატიული პოლიტიკური კულტურის დამკვიდრების თავისებურებანი საქართველოში. სამეცნიერო კონფერენციის „სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობა საქართველოში“ შრომები. თბილისი, 1997, გვ. 2-16. (პროფ.გ. აბესაძესთან თანაავტორობით).
15. ასალი ქართული სახელმწიფოებრიობა და ეროვნული მემკვიდრეობა. სამეცნიერო კონფერენციის „ინტერესთა ჯგუფების განვითარება საქართველოში“ შრომები. თბილისი, 1997, გვ. 14-29.

16. პოლიტიკური ფსიქოლოგია და მისი გამოვლენის სპეციფიკა გარდამავალ პოლიტიკურ სისტემაში. „პარლამენტის უწყებანი“, N10, გვ 19-32. 1998. (პროფ. გ. აბესაძესთან თანაავტორობით).
17. ივანე ჯავახიშვილი და ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა. თსუ გამომცემლობა, 1998. მონოგრაფია, 152 გვ. (დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით).
18. ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი იდეოლოგია და „საერთო ნიადაგის“ თეორია. „ლიტერატურული საქართველო“, №31,32,33.1998. (დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით).
19. „საერთო ნიადაგის თეორია - პოლიტოლოგიური ასპექტები, ქართული დიპლომატია (წელიწდეული), N5, თსუ გამომცემლობა, 1998. გვ. 394-408 (დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით).
20. გარდამავალი პერიოდის პოლიტიკური კულტურა. კრებული „საქართველო“, N4, 1998. გვ. 133-147. (პროფ. გ. აბესაძესთან თანაავტორობით).
21. ილია და „აღმოსავლეთის საქმე“. ქართული დიპლომატია (წელიწდეული), N8. 2002. (დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით). თბ. 2001, გვ. 275-305.
22. ილია ჭავჭავაძე პოლიტიკური იდეოლოგიების შესახებ. თბილისი, „პოლიტიკა“, N3, 2002. გვ. 12-18.
23. პოლიტიკური იდეოლოგიები. პოლიტოლოგია. თსუ გამომცემლობა. 2003. გვ. 110-134.
24. პოლიტიკური იდეოლოგიები. მონოგრაფია. თსუ გამომცემლობა. თბილისი. 2003. გვ. 260.
25. И. С. Богомолов – 70 Монография. Тбилиси, 2003, стр. 159 (В соавторстве с доц. Н. Поракишвили).
26. თანამედროვე საქართველოს პოლიტიკური კულტურის ნიშნები. სადისკუსიო კლუბი „ქართული სახელმწიფო“, შრომების კრებული, თბილისი 2003, გვ. 23-41 (პროფ. ა. ტუკვაძესთან თანაავტორობით).

27. ილია ჭავჭავაძის მსოფლმხედველობის პოლიტიკური ასპექტები. პოლიტოლოგია. თსუ გამომცემლობა. 2004. გვ. 90-139.
28. ქართული სახელმწიფოს იდეოლოგიები. თსუ გამომცემლობა. 2004. გვ. 98. (დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით).
29. თანამედროვე საქართველოს პოლიტიკური კულტურა. თსუ პოლიტიკური კვლევის ცენტრის კრებული. თბილისი. 2004. გვ. 3-16. (პროფ. ა. ტუკვაძესთან ერთად).
30. Безумие и безумцы (незанимательная грузинофобия). Книга первая. Тбилиси, 2004, «Офис пресс», 574 с. (в соавторстве с Н. Поракишвили).
31. Талант, как служебное состояние человека. Сборник «Серебряный век в русской литературе». Изд. ТГУ, Тбилиси, 2004. сс. 213-225 (в соавторстве с Н. Поракишвили).
32. The Globalisation Process and Peace and Security in Georgia. Politics Ethics and Challenges to Democracy in „New Independent State“, Washington, OC. 2005.pp.169-176.
33. Безумие и безумцы (незанимательная грузинофобия). Книга первая, Однотипное издание, Москва, 2005 изд. «Славянский мир» (в соавторстве с Н. Поракишвили).
34. «Эпидемия идиотизма» (О незанимательной грузинофобии и не только о ней). Тбилиси, книга вторая, 2006, 630с. (в соавторстве с Н.Поракишвили).
35. География по новому (Грузинские автономии и державная политика) в соавторстве с Н.Поракишвили). Сборник статей посвященный 85-летию проф. Г.И.Цибашвили. Тбилиси, 2006, стр. 150-192.
36. ილია დღეს (იდეოლოგია, პოლიტიკა) მონოგრაფია, 2008, თბილისი, 760 გვ., A4 ფორმატით.
37. ილია ბრიტანული დიპლომატიის შესახებ (XIX საუკუნის მეორე ნახევარი), ქართული დიპლომატია, წელიწდეული, 13, თბილისი, 2011, გვ. 247-283.
38. უმცირესობის უფლებები ილიას ლიბერალურ კონცეფციებში. მეცნიერება და ცხოვრება #2 (4), თბილისი 2011, პროფ. ა. ტუკვაძესთან თანაავტორობით.
39. ილია დღეს. პოლიტიკური ფილოსოფია, იდეოლოგია, პოლიტიკა, პოლიტიკოსები. წიგნი პირველი, თბილისი, 2011, გვ. 364.

40. ისტორიულ-შედარებითი მეთოდი ილია ჭავჭავაძის პოლიტიკურ მოძღვრებაში „ცხოვრება და კანონი“, #3(15), 2011, გვ. 32-37. პროფ. ა. ტუკვაძესთან თანაავტორობით.
41. იდეოლოგიები ილიას პოლიტიკურ ნააზრევში, გიორგი ნადირაძე-80, თბილისი, 2012, გვ. 94-108.
42. Илья Чавчавадзе – духовный лидер Грузинского народа, национальный идеолог. Илья Чавчавадзе. Армянские ученые и вопиющие камни. Баку, 2012, стр. 3-32.
43. ილია დღეს. პოლიტიკური ფილოსოფია, იდეოლოგია, პოლიტიკა, პოლიტიკოსები. წიგნი მეორე, თბილისი, 2012, გვ. 450.
44. ილია ჭავჭავაძე - ქართველი ერის ეროვნული იდეოლოგი, ქართულად - გვ. 3-60; ინგლისურად - გვ. 61-109; რუსულად - 110-163. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამოცემა, თბილისი 2013.
45. „ნუ დაუკარგავთ შთამომავლობას მამულ-დედულს“. „საქართველოს რესპუბლიკა“, 8 ივნისი, 2013.
46. ილიას ზნეობის კონცეფციის ზოგიერთი ასპექტი და ლევ ტოლსტოი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნე“, N1, 2013, გვ. 22-32
47. ილია ბისმარკის დიპლომატიის შესახებ. ქართული დიპლომატია, წელიწადეული 15, 2013, თბილისი, გვ. 203-241.
48. ილია სიკვდილით დასჯის წინააღმდეგ. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნე“. N2, 2013, გვ. 220-232. .
49. ოსური ავტონომია ქართულ მიწაზე, სად გადის მავთულხლართები. „ლიტერატურული საქართველო“, 7 თებერვალი, 2014.
50. ილია დღეს. პოლიტიკური ფილოსოფია, იდეოლოგია, პოლიტიკა, პოლიტიკოსები. წიგნი მესამე, თბილისი, 2014, გვ. 635.
51. ილია ეროვნული და რელიგიური შემწყნარებლობის შესახებ. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნე“, N2, 2014, გვ. 46-59.
52. Осетины в Грузии. Сборник, автор проекта, Тбилиси, 2015, стр. 397.

53. ილია დდეს, პოლიტიკური ფილოსოფია, იდეოლოგია, პოლიტიკა, პოლიტიკოსები. წიგნი მეხუთე, თბილისი, 2016, გვ. 658.
54. ილიას ევროპული იდეოლოგიურ-პოლიტიკური ორიენტაცია. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნე“, №1, 2016, გვ. 41-53.
55. იგივე, გაგრძელება, „მაცნე“, №2, 2016. გვ. 70-85
56. წმიდა გაბრიელ ეპისკოპოსი. პიროვნება და ღვაწლი, თბილისი, 2017 წ, გვ. 529.
57. ილია - ლიბერალური აზროვნების ფუძემდებელი საქართველოში (თავისუფლება და კერძო საკუთრება). „ახალი ეკონომისტი“, N48, 2017, გვ. 12-22.
58. ილია ჭავჭავაძის კონსერვატიულ-ლიბერალური შეხედულებანი ეროვნული იდეოლოგიის კონტექსტში თანამედროვე პერსპექტივიდან. ივ. ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები. XIII. გვ. 339-351, თბილისი, 2018 (პროფ. ქ. ნადირაძესთან თანაავტორობით).

**რედაქტორობით და თანამონაწილეობით გამოსული სახელმძღვანელოები,
მონოგრაფიები**

1. პოლიტოლოგია, ლექციების კურსი, თბილისი, თსუ გამომცემლობა, 2001
(რედაქტორი და თანაავტორი).
2. პოლიტოლოგია, ლექციების კურსი, II შევსებული გამოცემა, გამომცემლობა „უნივერსალი“, 2003 (რედაქტორი და თანაავტორი).
3. პოლიტოლოგია, სასელმძღვანელო, თბილისი, თსუ გამომცემლობა 2004
(რედაქტორი და თანაავტორი).
4. ვ. ჭანუყვაძე „პოლიტოლოგიური დიალოგი (ანუ წიაღსვლა პოლიტიკის სამყაროში)“, თბილისი 1998, რედაქტორი.
5. პოლიტიკა, კვინტენსენცია, თბილისი, 1999, რედაქტორი.
6. გ. მკურნალიძე, გ. ქამბაძე. პოლიტოლოგია (X-XI კლასების სახელმძღვანელო), თბილისი, 1999, რედაქტორი.

7. პოლიტიკურ ცნებათა მოკლე ლექსიკონი, თბილისი, 1999, რედაქტორი.
8. ჯ. კობხეიძე „ადგილობრივი თვითმმართველობის პრინციპები და ორგანიზაცია“. თბილისი, 1999, რედაქტორი.
9. კრებული „პოლიტიკა“, თბილისი, 1999, რედაქტორი.
10. ზ. აბაშიძე „ნატო და საქართველო, უტოპიიდან რეალობისკენ“, თბილისი, 2000, რეცენზენტი.
11. გ. აბესაძე „სემინარული მეცადინეობების თემატიკა პოლიტოლოგიაში“, ქ. თბილისი, 2000, რედაქტორი.
12. პოლიტიკური მეცნიერების სწავლების პრობლემები და პერსპექტივები. თბილისი, 2001, კონსულტანტი.
13. სადისკუსიო კლუბი „ქართული სახელმწიფო“, შრომების კრებული, თბილისი, 2003, თანაავტორი და სარედაქციო კოლეგიის წევრი.
14. ე. ქარუმიძე „საერთაშორისო ორგანიზაციები“, თბილისი, 2004, პროგრამა - რედაქტორი.
15. ლ. პაჭკორია, ლ. ბლიაძე, კონტენტ-ანალიზი, თბილისი, 2004, რედაქტორი და შესავალი სტატია.
16. სოციალურ და პოლიტიკურ ტერმინთა ლექსიკონი-ცნობარი. პოლიტიკური მეცნიერებების ტერმინების სამეცნიერო რედაქტორი, თბილისი, 2004.
17. ე. ქარუმიძე, „საერთაშორისო ორგანიზაციები“, მონოგრაფია, თბილისი, 2001, რედაქტორი.
18. ა. წურწუშია, „ალექსანდრე ამილახვრის პოლიტიკური შეხედულებები“, თბილისი, 2005, რედაქტორი.
19. ა. ტუკვაძე, რ. ტუკვაძე „პოლიტიკური კულტურის ტიპები (შედარებითი ანალიზი), თბილისი, 2007, რედაქტორი.
20. И.С. Богомолов - 70 Монография. Тбилиси, издательство «Офис пресс», 2002 (Составление, редактирование, вступительная статья, послесловие в соавторстве с проф. Н.Поракишвили).

21. P. Мустафаев «Страсти по виртуале». Тбилиси, Баку, Иерусалим, Токио, 2007 (редактор).
22. ნ. ლომოური, საქართველო, წარსული საუკუნის ბოლოს და ედუარდ შევარდნაძე, თბილისი, 2011, რედაქტორი.
23. იდეოლოგიები ილიას პოლიტიკურ ნაწარვეში. კრებული „პოეტური სულის მეცნიერი“, გიორგი ნადირაძე - 80. თბილისი (ავტორი და რედაქტორების წევრი).

ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის,
პროფესორ ომარ გოგიაშვილის
სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის შესახებ

სპეციალისტის დასკვნა

პროფ. ომარ გოგიაშვილმა 1964 წელს წარჩინებით დაამთავრა თბილისის სახ. უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი, სწავლის პერიოდში იღებდა ჯერ აკად. სიმონ ჯანაშიას, შემდეგ ვ.ი. ლენინის სახელობის სტიპენდიებს. 1968 წელს ამავე ფაკულტეტის ასპირანტურა დაამთავრა. აქედან მოყოლებული მისი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობა მთლიანად უკავშირდება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს. 1978 წელს დაიცვა ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის, ხოლო 1987 წელს ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხი. 1989 წლიდან არის პროფესორი.

საქართველოში პოლიტიკური მეცნიერების დამკვიდრების პერიოდიდან, გასული საუკუნის 80-იანი წლებიდან პროფ. ო. გოგიაშვილი გახდა ამ მეცნიერების დამკვიდრებისა და განვითარებისათვის აქტიური მებრძოლი. თბილისის სახ. უნივერსიტეტში პოლიტოლოგიის კათედრის ჩამოყალიბების დღიდან არის კათედრის პროფესორი, ხოლო 1998 წლიდან 2006 წლამდე ამ კათედრის გამგე. პარალელურად ის თავმჯდომარეობდა მისივე ინიციატივით შექმნილ პოლიტიკურ მეცნიერებათა კვლევის ცენტრს. პოლიტიკურ მეცნიერებებში სადისერტაციო სამეცნიერო საბჭოს (23.00.08 პოლიტიკური ინსტიტუტები და პროცესები) ჩამოყალიბების დღიდან იყო მისი წევრი, თავმჯდომარის მოადგილე, თავმჯდომარე.

თბილისის სახ. უნივერსიტეტში პოლიტიკური მეცნიერებების სწავლების დანერგვა და კვლევის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა, რაც ასევე სასწავლო პროცესთან იყო დაკავშირებული, პროფ. ო. გოგიაშვილის ხელმძღვანელობით ხორციელდებოდა. ეს საკმაოდ რთული ამოცანა იყო იმის გათვალისწინებით, რომ ჩვენს ქვეყანაში საბჭოთა პერიოდში პოლიტიკური

მეცნიერებები და დისციპლინები მტრულ იდეოლოგიად იყო მიჩნეული და შესაბამისად არავითარი გამოცდილება არ არსებობდა. რომელიმე განვითარებული ქვეყნიდან სწავლების მოდელის გადმოღება გაუმართლებელია, რადგან სრული კოპირება ნებისმიერ სფეროში არ არის წარმატების გარანტია და ასეთ შემთხვევაში მწვავედ დგებოდა კვალიფიციური პროფესორ-მასწავლებლების შესაბამისობის პრობლემა.

სასწავლო გეგმები და შესაბამისი დისციპლინების პროგრამები დგებოდა ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით და თანდათანობით იხვეწებოდა. ამავე პერიოდში უნივერსიტეტში ხორციელდებოდა სასწავლო პროცესის რეფორმა და ერთსაფეხურიანი სწავლებიდან სამსაფეხურიან (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა) სწავლებაზე გადასვლა, რაც ასევე დამატებით პრობლემებს ქმნიდა. საჭირო იყო სამივე საფეხურის სასწავლო პროცესის ორგანიზება სათანადო მეთოდურ-თეორიული დოკუმენტაციით, შესაბამისი კადრებით, ლიტერატურით (შესაძლებლობის ფარგლებში). ამ შრომატევადი სამუშაოს შესრულებაში სხვა სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლების იმედი ნაკლებად უნდა გვქონოდა, კერძო უმაღლესი სასწავლებლები კი ამ პრობლემატიკით არ ინტერესდებოდნენ. ისინი ძირითადად ჩვენი მუშაობის შედეგების გადაღებით იყვნენ დაინტერესებული.

იმ პერიოდში, როცა პროფ. ო. გოგიაშვილი პოლიტოლოგიის კათედრას ხელმძღვანელობდა დამუშავდა და დაიხვეწა სასწავლო გეგმები. შედგა სილაბუსები ძირითად დისციპლინებში, სემინარული მუშაობის გეგმები და სხვა მეთოდურ-თეორიულ მასალა, რაც აუცილებელი იყო სასწავლო პროცესის სრულყოფილად წარმართვისათვის. ამის პარალელურად პროფ. ო. გოგიაშვილი აქტიურად მონაწილეობდა სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული პოლიტიკური მეცნიერებების პრობლემების დამუშავებაში. საკვლევ თემატიკას წარმოადგენდა ტრანსფორმირებადი საზოგადოების აქტუალური საკითხები: დემოკრატიული პოლიტიკური კულტურის დამკვიდრების თავისებურებანი; ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა და ეროვნული მემკვიდრეობა; ქართული პოლიტიკური აზრი და თანამედროვეობა; პოლიტიკური იდეოლოგიები და სხვ.

აღნიშნულ პრობლემატიკაზე პროფ. ო. გოგიაშვილი მონაწილეობდა სხვადასხვა დონის სამეცნიერო კონკურენციებში, აქვეყნებდა სამეცნიერო სტატიებს, მათ შორის არის მონოგრაფია „პოლიტიკური იდეოლოგიები“ (თბილისი, 2003, გვ. 260), ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის.

პროფ. ო. გოგიაშვილის სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის ერთ მთავარ მიმართულებას წარმოადგენს სტუდენტების, მაგისტრანტების უზრუნველყოფა შესაბამისი სახელმძღვანელოებით, რაც იმის გათვალისწინებით, რომ პოლიტიკური მეცნიერებები, როგორც სასწავლო დისციპლინა ასლად შემოღებული იყო, განსაკუთრებულ აქტუალობას იძენდა. ამ ამოცანის უზრუნველსაყოფად კათედრამ პროფ. ო. გოგიაშვილის ხელმძღვანელობითა და აქტიური მონაწილეობით 2001 წელს გამოსცა „პოლიტოლოგია“, ლექციების კურსი; 2003 წელს გამოვიდა მისი II, შევსებული ვარიანტი; ხოლო 2004 წელს, სალექციო კურსების აპრობაციის საფუძველზე, სახელმძღვანელო - „პოლიტოლოგია“ (თბილისი, თსუ გამომცემლობა, 2004). სამივე გამოცემის რედაქტორი და ავტორი ორი თავისა „პოლიტიკური იდეოლოგიები“ და „ილია ჭავჭავაძის მსოფლმხედველობის პოლიტიკური ასპექტები“ პროფ. ო. გოგიაშვილია. აღსანიშნავია, რომ პირველად ამ კრებულებში გამოჩნდა პროფ. ო. გოგიაშვილის ხანგრძლივი კვლევის შედეგები ილია ჭავჭავაძის პოლიტიკურ მემკვიდრეობასთან დაკავშირებით, რომლებიც შემდგომ დიდი მონოგრაფიული კვლევებით წარმოჩინდა.

ცალკე და გამოკვეთილად უნდა აღინიშნოს პროფ. ო. გოგიაშვილის ღვაწლი სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადებაში პოლიტიკურ მეცნიერებებში. როგორც იმ კათედრის გამგეს, რომელსაც ერთადერთს ქვეყანაში ევალებოდა დისერტაციების წინასწარი აპრობაცია და სპეციალიზირებული სადისერტაციო საბჭოს (23.00.09 - პოლიტიკური ინსტიტუტები და პროცესები) თავმჯდომარეს, მას დიდი პასუხისმგებლობა ეკისრებოდა მეცნიერების ამ სფეროს განვითარებაში. ის მზად იყო გაცნობოდა ნებისმიერ ნაშრომს, იმის მიუხედავად დისერტაციის უშუალო ხელმძღვანელი იყო თუ არა,- მიეცა მნიშვნელოვანი შენიშვნები და რეკომენდაციები. მისი დამოკიდებულება დისერტანტებთან იყო ყოველთვის

კეთილგანწყობილი, საქმიანი, მაგრამ ამავე დროს პრინციპული და ობიექტური. შემთხვევითი არ არის ის გარემოება, რომ მისი თავმჯდომარეობის დროს საქართველოში ყველაზე მეტი საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციის დაცვა განხორციელდა. მათი რაოდენობა ერთ ათეულს მნიშვნელოვნად აღემატება. საბჭოზე გამოტანილი დისერტაციებიდან ყველა მაძიებელმა მიიღო შესაბამისი ხარისხი, თუმცა ზოგიერთ მათგანს წინასწარი აპრობაციის ეტაპზე ეთქვა უარი.

პროფ. ო. გოგიაშვილი დღესაც შემართებით აგრძელებს სამეცნიერო პედაგოგიური კადრების აღზრდას ტექნიკურ უნივერსიტეტში, როგორც დოქტორანტების მეცნიერ-ხელმძღვანელი და სადისერტაციო საბჭოს კოლეგიის წევრი.

პროფ. ო. გოგიაშვილი დიდ სამეცნიერო-კვლევით და მეთოდურ მუშაობასთან ერთად არის კომპეტენტური და საინტერესო ლექტორი. მას შეუძლია მრავალი წლის განმავლობაში მიღებული მრავალგვარი ცოდნა გადმოსცეს ლოგიკურად, კონსპექტში „თავის ჩარგვის“ გარეშე. უახლესი ლიტერატურის დამოწმებით და პოლიტიკური პროცესების ორიგინალური, საკუთარი ინტერპრეტაციით, ზოგ შემთხვევაში პოლიტიკურ პროცესში მონაწილეობითა და საკუთარი ანალიზებით. მისი ლექციების თემატიკაც („ქართული პოლიტიკური აზრი - ისტორია და თანამედროვეობა“; „პოლიტიკური იდეოლოგიები და პოლიტიკური სისტემები“, „საქართველოს ევროინტეგრაციის პრობლემები“ და სხვა) უაღრესად აქტუალურია და ამის გამო პროფ. ო. გოგიაშვილის აუდიტორია არასდროს განიცდიდა სტუდენტების ნაკლებობას.

სტუდენტებისათვის სამეცნიერო-მეთოდური ლიტერატურით უზრუნველყოფის გარდა პროფ. ო. გოგიაშვილის სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ერთი უმთავრესი პრობლემატიკაა რუსულ-ქართული პოლიტიკურ-კულტუროლოგიური ურთიერთობები, რომლებიც უაღრესად აქტუალური გახდა გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან, კონკრეტულად 1989 წლის 9 აპრილის ტრაგიკული მოვლენებიდან. პროფ. ო. გოგიაშვილმა თავის კოლეგა დოც. ნ. ფორაქიშვილთან ერთად ამ პერიოდიდან მოყოლებული შეაგროვა უდიდესი რაოდენობის საჭირო

მასალა პერიოდული პრესის, წიგნებისა და მონოგრაფიების, სამეცნიერო კონფერენციების კრებულების სახით და შექმნეს უმდიდრესი არქივი, რომლის გამოცემა და სისტემატიზაცია უაღრესად აქტუალურად გვეჩვენება. აქ შეხვდებით რუსი (და არარუსი, განსაკუთრებით სომეხი, ბოლო წლებში კი აფხაზი და ოსი ეროვნების) პოლიტიკოსების, პოლიტოლოგების, კულტუროლოგების, ისტორიკოსების, ეთნოლოგების, სამხედროების, ჟურნალისტების ქართველო-ფობიურ ნაშრომებს, რომლებშიც დამახინჯებულად, ცილისმწამებლურად განხილულია საქართველოს ისტორიისა და დღევანდელი მისი კულტურული და სახელმწიფოებრივი ღირებულებების, ტრადიციების თითქმის ყველა ასპექტი. პროფ. ო. გოგიაშვილმა (დოც. ნ. ფორაქიშვილთან თანაავტორობით) ვფიქრობთ, სრულიად არგუმენტირებული და საკადრისი პასუხი გასცეს ქართველოფობიის ამ მრავალრიცხოვან ინტერნაციონალურ ერთობას, ამხილეს მათი ფუნქციონალური დანიშნულება, დამკვეთები და პოლიტიკური მიზნები. ყოველივე ზემოაღნიშნული ასახულია რამდენიმე სტატიაში და მონოგრაფიებში. География по новому (Грузинские автономии и державная политика) Сборник ст. Тбилиси. 150-192. 2004 წელს გამოიცა მნიშვნელოვანი მონოგრაფია «Безумие и безумцы» («незанимательная грузинофобия», кн. I, Тбилиси, 2004, стр. 574. აღნიშნული მონოგრაფია ერთი წლის შემდეგ ზუსტად იგივე შინაარსით და მოცულობით გამოიცა მოსკოვში გამომცემლობა «Славянский Мир»-ის მიერ. ამ მონოგრაფიის ტირაჟის ერთი ნაწილი გავრცელდა, მეორე ნაწილის ბედი კი ჩვენთვის უცნობია. სავარაუდოა, რომ ამ მონოგრაფიის შინაარსი არ მოეწონათ რუსეთის სახელისუფლო ინსტიტუტების წარმომადგენლებს. 2006 წელს გამოქვეყნდა დოც. ნ. ფორაქიშვილთან თანაავტორობით მეორე მონოგრაფია «Эпидемия идиотизма» (О незанимательной грузинофобии и не только о ней). Тбилиси, книжка вторая, 2006, 630 с. გასაგებია ავტორთა განზრახვა რუსული საზოგადოებრივი აზრისათვის მათივე ენაზე გაეცნოთ თანამემამულეების ცილისმწამებლური კომპანიის მასშტაბები, მათი მიმართულებები, დამკვეთები და შემსრულებლები.

ქართველოფობების მკაცრი კრიტიკისა და მხილების პარალელურად პროფ. ო. გოგიაშვილი ცდილობდა შეეხსენებინა რუსულენოვანი მკითხველისათვის,

რომ საქართველო, მისი წარსული, კულტურა, ზოგადად ქართველური ღირებულებები იყო შთაგონების წყარო ბევრი იმ დონის მოაზროვნისათვის, რომლებითაც დღესაც საფუძვლიანად ამაყობს რუსეთის საზოგადოება. ამ მიზანს ემსახურებოდა მონოგრაფია Богомоллов – 70. Монография. Тбилиси, 2003, стр. 159, რომელიც საქართველოს წიგნის პალატის მიერ აღიარებული იყო წლის საუკეთესო რუსულ გამოცემად.

პროფ. ო. გოგიაშვილის სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის უმნიშვნელოვანეს მიმართულებას ქართული პოლიტიკური აზრის კვლევა წარმოადგენს. ამ პრობლემებს უშუალოდ ეხება ან ეხმარება მისი ნაშრომების ძირითადი ნაწილი უკანასკნელ ოცდაათწლეულში. წერილები პერიოდულ გამოცემებში, კონფერენციების კრებულებში და მასალებში, სალექციო კურსებში და სახელმძღვანელოში, მონოგრაფიებში. უნდა ითქვას, რომ ქართულ საზოგადოებრივი აზროვნების ეს ორგანული სფერო მეცნიერულ კვლევებს მოკლებული იყო ბოლო პერიოდამდე, რადგან თუ საზოგადოებრივ ცოდნობის და ჰუმანიტარული მეცნიერებების ზოგიერთი დარგი ან მისი ზოგი ასპექტი არსებული ტოტალიტარული რეჟიმის მიმართ მეტ-ნაკლებად ნეიტრალური იყო და წლების განმავლობაში ქართველი მეცნიერების მიერ სერიოზული ნაშრომები იქმნებოდა, პოლიტიკურ მეცნიერებებზე ამას ვერ ვიტყვით. პოლიტიკა და მისი ამხსნელი მეცნიერებები ზოგადად მეცნიერების გარეთ იდგა და არ იყო ობიექტური კვლევის ობიექტი - თუ ამ სფეროში რაიმე იქმნებოდა, მათი იდეოლოგიური მიზანდასახულობა თავიდანვე ნათელი იყო.

პროფ. ო. გოგიაშვილის ამ ხასიათის პრობლემატიკიდან თავიდანვე გამოიკვეთა ქართული პოლიტიკური აზროვნების ორი უდიდესი წარმომადგენლის ილია ჭავჭავაძის და ივანე ჯავახიშვილის მემკვიდრეობის პოლიტიკური ასპექტების კვლევა. ქართულ პერიოდულ გამოცემებში, სამეცნიერო კრებულებში, სახელმძღვანელოებში დაიბეჭდა მისი სტატიების ციკლი - ივანე ჯავახიშვილი და ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა; „საერთო ნიადაგის“ თეორია - პოლიტოლოგიური ასპექტები“; ილია და აღმოსავლეთის საქმე“; ილია ჭავჭავაძე პოლიტიკური იდეოლოგიების შესახებ; ილია ჭავჭავაძის მსოფლმხედველობის

პოლიტიკური ასპექტები და სხვა. ამავე პრობლემატიკას ეხება ორი მონოგრაფია: „ივანე ჯავახიშვილი და ახალი ქართული სახელმწიფოებრიობა“, (თსუ გამომცემლობა, 1998 დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით) და „ქართული სახელმწიფოს იდეოლოგიები“ (თსუ გამომცემლობა, 2002, დოც. ე. ბატიაშვილთან თანაავტორობით). აღნიშნულ მონოგრაფიებში სრულიად ახლებურად, ობიექტურად, ყოველგვარი იდეოლოგიურ-პოლიტიკური კონიუქტურის გარეშე გაშუქდა და გაანალიზდა ორი უდიდესი ეროვნული მოღვაწის მემკვიდრეობის მანამდე მიჩქმალული ან დამახინჯებული ასპექტები. აღნიშნული ნაშრომებისათვის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭოს 2003 წლის 8 დეკემბრის დადგენილებით პროფ. ო. გოგიაშვილს მიენიჭა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პრემია.

ილია ჭავჭავაძის მრავალმხრივი მემკვიდრეობის კვლევისა და გაანალიზების საქმეში სრულიად განსაკუთრებული, უმნიშვნელოვანესი ადგილი აქვს დამკვიდრებული პროფ. ო. გოგიაშვილის ფუნდამენტურ მონოგრაფიას „ილია დღეს - იდეოლოგია, პოლიტიკა“, თბილისი, 2008, 760 გვ. (ა4 ფორმატით). სრული საფუძვლით შეიძლება ითქვას, ილიას მეცნიერული კვლევის აურაცხელი ლიტერატურაში მისი მემკვიდრეობის ამ კუთხით - იდეოლოგიურ-პოლიტიკური ასპექტებით კვლევას სრულიად განსხვავებული მეთოდოლოგიით, პრობლემების მასშტაბურობით, საკაცობრიო პოლიტიკური ცივილიზაციის მიღწევების გათვალისწინებით, ანალოგი არ აქვს. ამ ამბიციური განცხადების საბუთიანობისათვის საკმარისია ამ დიდტანიან ნაშრომში განხილული პრობლემების არასრული ჩამოთვლა: ილიას მეცნიერული და პოლიტიკური კვლევის მეთოდის სრულყოფილი ანალიზი; ილიას პოლიტიკური ფილოსოფიის არსებითი ნიშნები; ილიას „საერთო ნიადაგის“ ეროვნული იდეოლოგია და პოლიტიკური იდეოლოგიები, ლიბერალიზმისა და კონსერვატიზმის სრულყოფილი ანალიზი და მათი ურთიერთშეღწევის პროგნოზირებული ტენდენციები; სოციალ-დემოკრატიის ევროპული, რეფორმისტულ-ევოლუციური ბუნება და რუსული ვარიანტის (ბოლშევიზმის) კონფრონტაციული ხასიათი; სახელმწიფოსა და ერის არსი, სახელმწიფოს მმართველობა, უნიტარიზმი და

ადგილობრივი მმართველობა, ავტონომიის ფორმები; პიროვნების როლი ისტორიაში, პოლიტიკური ლიდერები, პარტიები, ოპოზიცია, თაობათა ბრძოლა; დემოკრატია და საარჩევნო სისტემები, ადამიანის უფლებები, თავისუფლება, მოვალეობები, კერძო საკუთრება პიროვნული თავისუფლების საფუძველი; პირადი და საზოგადოებრივი მოთხოვნილებები და ინტერესები; კანონის უზენაესობა, ადგილობრივი სპეციფიკის აუცილებელი გათვალისწინება კანონშემოქმედებაში; პოლიტიკა და მეცნიერება, მეცნიერება და სარწმუნეობა, მართლმადიდებლობა და ქართველობა, ეროვნული და რელიგიური შემწყნარებლობა; ეროვნული განათლება, მეცნიერება. კულტურა ილიას ეროვნულ იდეოლოგიაში; ისტორია და გმირი წინაპრები; ილია და რუსული პოლიტიკური აზრი; საბაზრო ეკონომიკის და სოციალური პოლიტიკის ამომწურავი კრიტიკა კაპიტალის პირვანდელი დაგროვების ეტაპზე.

ინგლისური ლიბერალიზმის და კონსერვატიზმის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი ასპექტები, გლადსტონი, დიზრაელი, სოლსბერი, ჩემბერლენი; პრუსიულ-გერმანული აგრესიული საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ნიშნები, ბისმარკი; საფრანგეთის პოლიტიკური პრიორიტეტები, ნაპოლეონ III. ფრანგული რესპუბლიკური პოლიტიკური მოდელის ძლიერი და სუსტი მხარეები.

„ადმოსავლეთის საქმე“ და ილიას მიერ განჭვრეტილი საქართველოს ახალი გეოპოლიტიკური ფუნქცია; ბაქოს ნავთი და საქართველო; „დიდი ონავრები“ საერთაშორისო პოლიტიკაში, „მილიტარობა“ ევროპაში, კოლონიური პოლიტიკა, მუშათა მოძრაობა, „კულტურკამპფი“, „პროტექციონიზმი და ფრიტრედერობა“; ილია და ეროვნულ-განმანათავისუფლებელი მოძრაობები, ევროპულ-ამერიკული პოლიტიკა აზიაში, აფრიკაში, შორეულ ადმოსავლეთში.

განხილული პრობლემები მართლაც უადრესად მრავალფეროვანია, მაგრამ არსებითი ის არის, რომ არცერთ დებულებას დღეს მნიშვნელობა და აქტუალობა არ დაუკარგავს. უნდა დავეთანხმოთ ავტორს, რომ დღევანდელი საქართველოს წინაშე არ დგას არც ერთი მნიშვნელოვანი პრობლემა, რომელზეც არ ეფიქროს, არ ეკამათოს, არ ეოცნებოს და არ ებრძოდოს თავის დროზე ილიას. ისიც ეჭვსგარეშეა,

რომ ილიას პოლიტიკურ-იდეოლოგიური მემკვიდრეობა დღეს უფრო აქტუალური და პრაგმატულია, ვიდრე მაშინ, როცა ის იწერებოდა. ის უფრო მომავლისთვის წერდა და რასაც მისი ბრძენი გონება დასტრიალებდა, იყო „რანი ვიქნებით“. სწორედ ეს ჰქონდა მხედველობაში ივანე ჯავახიშვილს, როცა ილიას „საქართველოს მომავლის გზის გამკაფავს“ უწოდებდა. ასეთი მეთოდოლოგიური მიდგომით არის დაწერილი „ილია დღეს“, რაც მის არქიტონიკასა და სათაურშიც აისახა.

„ილია დღეს“ - ილიას ფილოსოფიური, იდეოლოგიური, პოლიტიკური მემკვიდრეობის გაანალიზებისა და განზოგადოების პირველი მასშტაბური ცდა საყოფველთაო აღიარებით, წარმატებული აღმოჩნდა, რაზეც არაერთი სამეცნიერო რეცენზია მეტყველებს. მაგრამ მისი გამოსვლის პერიოდში (2008 წ.) გრძელდებოდა ილიას ოცტომეულის ახალი ტომების გამოცემა, რაც დიდი საიუბილეო მზადების ერთ შემადგენელს წარმოადგენდა. იუბილე დამაბული პოლიტიკური სიტუაციის გამო ჩაფიქრებული მასშტაბით ვერ ჩატარდა, მაგრამ ოცტომეულის ნაწილი გამოიცა. შედეგად აღმოჩნდა, რომ მანამდე არსებულ პუბლიკაციებში ილიას პოლიტიკური მემკვიდრეობის ნახევარს თუ იყენებდა ავტორი. ასე მაგალითად, ოცტომეულის მეექვსე ტომში, რომელიც 1863-1882 წლების, ე.ი. ოცწლიან პუბლიცისტიკას მოიცავს, ორმოცზე მეტი წერილი დაიბეჭდა პირველად, მათ შორის ჩვენთვის უაღრესად საჭირო 28 „საპოლიტიკო მიმოხილვა“. მანამდე ილიას მემკვიდრეობისათვის საბაზო პავლე ინგოროყვას ათტომეულში მხოლოდ ორი საპოლიტიკო მიმოხილვაა შესული. ანალოგიური მდგომარეობაა ოცტომეულის სხვა ტომებშიც. მაგალითად, ილიას თხზულებათა ოცტომეულის IX ტომში 118 წერილიდან 90 პირველად დაიბეჭდა.

პროფ. ო. გოგიაშვილის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ არ შეუშინდა ახალ მოზღვავეებულ მასალას და უშრეტი ენერგიით შეუდგა მის დამუშავებას. ამას სამი სრული წელი მოანდომა და უაღრესად ნაყოფიერი მუშაობის პერიოდში 2008-2011 წლებში არაფერი გამოუქვეყნებია. აქედან მოყოლებული 2016 წლის ჩათვლით თითქმის ყოველწლიურად გამოდიოდა „ილია დღეს“ ხუთტომეულის ერთი წიგნი. შედეგად მივიღეთ თვისობრივად ახალი გამოცემა, სადაც პრობლემები

უფრო ფართოდ, მასშტაბურად, თითქმის ამომწურავად არის გაანალიზებული. მაგალითად, მართლმადიდებლურ ქრისტიანობასთან ილიას დამოკიდებულებას „ილია დღეს“-ში 16 გვერდი (1 პარაგრაფი) აქვს დათმობილი. ხუთტომეულში კი მთელი მესამე წიგნი, რომ ერთხელ და სამუდამოდ მორჩეს იმაზე ლაპარაკი, რომ ილია იყო ურწმუნო ათეისტი და მატერიალისტი.

მონოგრაფიების ერთი უმნიშვნელოვანესი ღირსება, რაც ნაშრომს თვისებრივად განასხვავებს და უაღრესად საინტერესოს ხდის ისაა, რომ ილიას ნააზრევი განხილულია იმ დიდი მოაზროვნეების ფონზე, რომელთა მხრებზეც დგას დღეს პოლიტიკური ცივილიზაციის მიღწევები: ჯ. ლოკის, ე. ბერკის, ე. კანტის, ფ. ჰეგელის, ა. სმიტის, ჯ.ს. მილის, მ. გლადსტონის, ო. ბისმარკის, ჩ. დარვინის, ჰ. სპენსერის და სხვების, რომელთა ნაშრომებს ილია სისტემატურად იყენებდა და დიდ ავტორიტეტებად თვლიდა. პოლიტიკური მეცნიერების მიღწევების გამოყენებით ააშენა ილიამ თავისი ეროვნული იდეოლოგია, რომელიც პროფ. ო. გოგიაშვილის არგუმენტირებული მტკიცებით, ძირითადი მახასიათებლებით ლიბერალიზმის სულისკვეთებისაა, თუმცა მისი საფუძველი, საყრდენი ერის ტრადიციული ღირებულებებია. ილიას „საერთო ნიადაგის“ თეორიაც, რომლის მთავარი თეზისი ეროვნული მიზნების მისაღწევად, ყველა საზოგადოებრივი ძალების „ერთ კვალ'ში“ ჩაყენებაა, კონსერვატიულ-ტრადიციონალისტურ საფუძველზე დგას, შენობა კი მთლიანად ლიბერალურია.

„ვიწრო მოედანი მარტო პატარა ფალავნის სარბიელია და არა ამისთანა გოლიათისა, - როგორც შექსპირია ან თუნდაც ჩვენი რუსთაველი“ - წერდა ილია. პროფ. ო. გოგიაშვილი არავითარ უხერხულობას არ გრძნობს, ეს სიტყვები თავად ილიას მიუსადაგოს, რადგან მონოგრაფიებში სრულიად დასაბუთებულია, რომ ილია იყო ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების, ევროპის, მსოფლიო პოლიტიკური პროცესების გენიალური ანალიტიკოსი და უბადლო პროგნოზისტი.

პროფ. ო. გოგიაშვილმა ილიას მრავალმხრივი მემკვიდრეობის ის მხარეები დაგვანახა, რის საშუალებასაც საკუთარი კომპეტენცია და ქვეყნის დღევანდელი საჭიროებანი კარნახობდა და რომლებიც აქამდე ცუდად, ცალმხრივად, დამახინჯებულად ან საერთოდ არ ჩანდა. ავტორის კომპეტენციას რაც შეეხება,

ნაშრომი უმაღლეს თანამედროვე მეცნიერულ სტანდარტებზეა შესრულებული და ილიას გარდა აქ მკითხველი მთელი ისტორიული ეპოქის პოლიტიკურ სულისკვეთებას გაეცნობა.

რაც შეეხება ქვეყნის დღევანდელ საჭიროებებს, „იქნება არც ერთ გენიოსს არ ჰქონდეს ამოდენა მნიშვნელობა თავისი ერისათვის, რამოდენაც აქვს ილია ჭავჭავაძეს საქართველოსთვის“ (იაკობ გოგებაშვილი). აშკარაა და დღეს სპეციალისტთა წრეში აღიარებულია თვალსაზრისი, რომ პროფ. ო. გოგიაშვილის მონოგრაფიები, ექვსტომეული „ილია დღეს - პოლიტიკური ფილოსოფია, იდეოლოგია, პოლიტიკა, პოლიტიკოსები,“ განსაკუთრებული და ღირსშესანიშნავი წვლილია ქართული პოლიტიკური აზრის ისტორიის კვლევაში ზოგადად და „ილიალოგიაში“ კონკრეტულად.

ჩვენთვის ისიც ცნობილი გახდა, რომ პროფ. ო. გოგიაშვილის აღნიშნული ნაშრომით დაინტერესდნენ ძველი და ახალი ემიგრაციის წარმომადგენლები, განსაკუთრებით ჭავჭავაძეების გვარის შთამომავლები რუსეთში, საფრანგეთში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში. თუ აღნიშნული პროექტები განხორციელდა (ამის წინაპირობები არსებობს) და „ილია დღეს“ ითარგმნა საზღვარგარეთულ ენებზე, მისი აზროვნების სიღრმე და სიდიადე ბევრი ქვეყნის ინტელექტუალური და პოლიტიკური ელიტისათვის გახდება ცხადი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გამო, პროფ. ო. გოგიაშვილის მრავალმხრივი სამეცნიერო საქმიანობა და მისი მნიშვნელოვანი შედეგები, ნაყოფიერი პედაგოგიური და ორგანიზატორული მოღვაწეობა იმსახურებს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრად არჩევას, პოლიტიკური მეცნიერებების სპეციალობით.

Georgia IDENTITY CARD
საქართველო

GEO

სახელი / FIRST NAME
ომარ
OMAR

გვარი / LAST NAME
გოგიაშვილი
GOGIASHVILI

მოძ. / CIT სქესი / SEX პირადი No / PERSONAL No
GEO მამ / M 01024016590

დაბადების თარიღი მოქმედების ვადა
DATE OF BIRTH DATE OF EXPIRY
21.10.1941 06.09.2022

გარათის No / CARD No
12IB06938

ხელმოწერა
SIGNATURE

დაბადების ადგილი / PLACE OF BIRTH
თბილისი
TBILISI
გაცემის თარიღი / DATE OF ISSUE
06.09.2012
გამცემი ორგანო / ISSUING AUTHORITY
იუსტიციის სამინისტრო
MINISTRY OF JUSTICE

დამკვეთი: სსს; დამამუშაოებელი: MB-IDS 01/12
სსს-ს რეგისტრაციის No 26-3184

IDGE012IB06938401024016590<<<<
4110219M2209069GEO<<<<<<<<<<<<<2
GOGIASHVILI<<OMAR<<<<<<<<<<<<<<<<